Rok VI. Nr. 3.

# DZIENNIK URZĘDOWY

## c. k. Rady szkolnej krajowej w Galicyi.

Redagowany w c. k. Radzie szkolnej krajowej.

Wydany dnia 15. stycznia 1902.

L. 38.638.

## Okólnik

**c. k. Rady szkolnej krajowej do wszystkich Rad szkolnych okręgowych i Zarządów wszystkich szkół ludowych, pospolitych i wydziałowych, w sprawie praktyk religijnych młodzieży szkolnej wyznania katolickiego.**

W nrze 31. „Dziennika urzędowego“ z dnia 28. sierpnia 1901 r. c. k. Rada szkolna krajowa ogłosiła ponownie „Przepisy, dotyczące praktyk religijnych uczniów i uczenic religii rzym. kat. w szkołach ludowych“, wydane rozporządzeniem z dnia 22. lutego 1893 do l. 2111 i umieszczone w II. tomie „Zbioru okólników“ pod nrem 378.

Przepisy te wydane są dla tych szkół, których frekwencya, o ile ona dotyczy dzieci katolickich, jest co do obrządku mniejwięcej jednolita i przynależy do obrządku łacińskiego. Przedrukowane ponownie w nrze 31. „Dziennika urzędowego“ z r. 1901 „Przepisy praktyk religijnych“ mają przeto zastosowanie w następujących okręgach tworzących seryę *A)*: 1. Biała, 2. Bochnia, 3. Brzesko, 4. Chrzanów, 5. Dąbrowa, 6. Kolbuszowa, 7. Kraków miasto, 8. Kraków okręg zamiejski, 9. Limanowa, 10. Mielec, 11 Myślenice, 12. Nisko, 13. Pilzno, 14. Podgórze, 15. Ropczyce, 16. Strzyżów, 17. Tarnobrzeg, 18. Tarnów, 19. Wadowice, 20. Wieliczka, 21. Żywiec. Również obowiązują one

w okręgach: 22. Nowytarg i 23. Rzeszów, z wyłączeniem tych miejscowości, w których jest znaczna ilość dzieci obrządku grecko-katolickiego i w których są parafialne urzędy tego obrządku.

Dla okręgów, w których młodzież katolicka szkół ludowych jest co do obrządku mieszana, tudzież dla wyłączonych powyższem określeniem miejscowości okręgu nowotarskiego i rzeszowskiego wydano i rozesłano rozporządzeniem z dnia 24. lutego 1896 do l. 18.595 z r. 1895 osobne „Przepisy, dotyczące praktyk religijnych religii katolickiej obrządku łacińskiego i greckiego w szkołach ludowych, pospolitych i wydziałowych", ułożone w porozumieniu z obopólnemi władzami kościelnemi obu obrządków. Ponieważ od czasu wydania tych przepisów przybyło wiele szkół nowych, które ich nie posiadają, przeto ogłasza c. k. Rada szkolna krajowa i te przepisy w niniejszym numerze „Dziennika urzędowego" ponownie. Przepisy te obowiązują w następujących okręgach tworzących seryę *B)*: 1. Lwów miasto, 2. Lwów okręg zamiejski, 3. Bóbrka, 4. Bohorodczany, 5. Borszczów, 6. Brody, 7. Brzeżany, 8. Buczacz, 9. Cieszanów, 10. Czortków, 11. Dobromil, 12. Dolina, 13. Drohobycz, 14. Gródek, 15. Horodenka, 16. Husiatyn, 17. Jarosław, 18. Jaworów, 19. Kałusz, 20. Kamionka Strumiłowa, 21. Kołomyja, 22. Kosów, 23. Lisko, 24. Mościska, 25. Nadwórna, 26. Peczeniżyn, 27. Podhajce, 28. Przemyśl, 29. Przemyślany, 30. Rawa, 31. Rohatyn, 32. Rudki, 33. Sambor, 34. Sanok, 35. Skałat, 36. Śniatyn, 37. Sokal, 38. Stanisławów, 39. Stary Sambor, 40. Stryj, 41. Tarnopol, 42. Tłumacz, 43. Trembowla, 44. Turka, 45. Zaleszczyki, 46. Zbaraż, 47. Złoczów, 48. Żółkiew, 49. Żydaczów.

Następujące okręgi stanowią przejście między okręgami seryi *A)* i okręgami seryi *B)*, jako okręgi seryi *C)*: 1. Brzozów, 2. Gorlice. 3. Grybów, 4. Jasło, 5. Krosno, 6. Łańcut, 7. Nowy Sącz, 8. Przeworsk.

W okręgach seryi *C)* rozpatrzy Rada szkolna okręgowa stosunki każdej poszczególnej szkoły i rozstrzygnie, czy w szkole tej mają obowiązywać „Przepisy z dnia 22. lutego 1893 do l. 2111, ogłoszone w nrze 31. „Dziennika urzędowego" z dnia 28. sierpnia 1901, czy też „Przepisy z dnia 24. lutego 1896 do l. 18.595 z r. 1895, ogłoszone w nrze 3. „Dziennika urzędowego" z dnia 15. stycznia 1902.

Odnośne uchwały mają zapaść na posiedzeniu plenarnem Rady szkolnej okręgowej w obecności reprezentantów obu obrządków katolickich i mają być zakomunikowane obustronnym dyecezalnym Ordynaryatom. W ten sam sposób postąpią także c. k. Rady szkolne okręgowe

w Rzeszowie i w Nowymtargu, oznaczając te szkoły, w których mają być zastosowane „Przepisy z dnia 24. lutego 1896 do l. 18.595“.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

Lwów, dnia 4. stycznia 1902.

Za c. k. Namiestnika
*Płażek* w. r.

---

L. 18.595 z r. 1895.

# Przepisy

**dotyczące praktyk religijnych religii katolickiej, obrządku łacińskiego i greckiego w szkołach ludowych, pospolitych i wydziałowych.**

## §. 1.

Nauka szkolna rozpoczyna się i kończy każdego dnia krótką modlitwą. Po modlitwie należy wedle możności odśpiewać z młodzieżą jednę lub dwie zwrotki pieśni nabożnej. Do tego celu mogą służyć tylko takie modlitwy i pieśni, które są zatwierdzone i polecone przez właściwą władzę duchowną.

Porządek modlitw i pieśni ułoży z początkiem roku szkolnego katecheta względnie duszpasterz (względnie katecheci i duszpasterze obu obrządków) w porozumieniu z kierownikiem szkoły, a w szkołach więcej-klasowych w porozumieniu z konferencyą grona nauczycielskiego.

W szkołach, do których uczęszczają dzieci obrządku łacińskiego i greckiego, należy przy układaniu porządku modlitw i pieśni mieć należyty wzgląd na to, aby dzieci obu obrządków miały sposobność odmawiania modlitw i odśpiewania pieśni przepisanych przez ich właściwe władze duchowne.

Porządek modlitw i pieśni ma być umieszczony na miejscu widocznem w każdej szkole, a w szkołach więcej-klasowych w każdej klasie.

## §. 2.

Dopóki dzieci nie umieją dobrze przepisanych modlitw, odmawiać je mają wszystkie chórem za nauczycielem.

W szkołach, do których uczęszczają dzieci obrządku łacińskiego i greckiego, odmawiać będzie nauczyciel z takiemi dziećmi jużto modlitwy, przepisane przez władzę duchowną rzym. kat., już też modlitwy, przepisane przez władzę duchowną gr. kat. i śpiewać będzie to jedne, to drugie pieśni nabożne.

Przy wyznaczaniu liczby modlitw i pieśni, które nauczyciel jużto według przepisów jednego, już też według przepisów drugiego obrządku w ciągu tygodnia ma ze wszystkimi uczniami odmówić względnie odśpiewać, należy się zawsze stosować do liczby uczniów jednego i drugiego obrządku, na każdym stopniu nauki

i w każdej klasie. W każdym razie należy pamiętać o tem, ażeby przynajmniej trzy razy w tygodniu były odmawiane modlitwy i śpiewane pieśni według tego obrządku, do którego należy mniejszość dzieci.

Gdy dzieci już dobrze umieją modlitwy, natenczas mają je odmawiać kolejno, a to w ten sposób, że jedno z dzieci, na które przypada kolej, odmawia modlitwę głośno, a inne modlą się za niem po cichu.

Każdemu dziecku wolno odmawiać przepisaną modlitwę w tym języku, w jakim się modli w domu rodzicielskim. W tym względzie nie może nauczyciel wywierać na dzieci żadnego przymusu, ani też nie wolno mu wpływać na nie jakiemikolwiek przedstawieniami.

W szkołach, zwiedzanych przez dzieci obu obrządków, będzie obowiązkiem nauczyciela całem swojem zachowaniem się okazywać należyte poważanie dla obu obrządków i to poszanowanie zaszczepiać w sercach młodzieży.

§. 3.

Rok szkolny rozpoczyna się i kończy uroczystem nabożeństwem.

Na początku roku przemówi katecheta względnie duszpasterz do młodzieży, przypominając jej obowiązki chrześcijańskie i szkolne i zachęcając do pilności, posłuszeństwa i dobrego zachowania się w szkole i poza szkołą. — Na końcu roku przy okazyi nabożeństwa dziękczynnego pobudzi katecheta względnie duszpasterz w stosownej przemowie młodzież do wdzięczności dla Boga i nauczycieli i przypomni, jak dzieci szkolne powinny zachowywać się w czasie wakacyi.

Gdzie do jednej parafii należy jeden lub więcej kościołów filialnych i więcej szkół ludowych, tam wyznaczy duszpasterz w porozumieniu z kierownikiem każdej szkoły, kiedy nabożeństwo uroczyste dla młodzieży szkolnej ma się odbyć w każdym do jego parafii należącym kościele.

W szkołach, do których uczęszczają dzieci obrządku łacińskiego i greckiego, należy ściśle przestrzegać tej zasady, że nabożeństwa urządzane na początku i na końcu roku szkolnego mają się odbyć w tym samym dniu dla uczniów obu obrządków.

Jeżeliby w tych szkołach z jakichkolwiek przyczyn dla młodzieży jednego z tych obrządków nie mogło być odprawione uroczyste nabożeństwo, to młodzież ta weźmie udział w nabożeństwie odprawianem dla młodzieży drugiego obrządku.

W miejscowościach, w których niema ani kościoła łać., ani cerkwi gr. kat. i gdzie z tego powodu odprawienie uroczystego nabożeństwa jest niemożliwem, rozpoczyna się i kończy rok szkolny uroczystością szkolną, której porządek ułożą duszpasterze w porozumieniu z władzami szkolnemi.

§. 4.

W szkołach, mających osobnych katechetów, obowiązana jest młodzież szkolna w każdą niedzielę i w każde święto całego roku szkolnego, tudzież w dnie powszednie począwszy od 1. do 31. września i od dnia 1. maja do końca roku szkolnego uczęszczać pod nadzorem nauczycieli szkoły na nabożeństwo.

Tensam porządek należy wprowadzić o ile możności we wszystkich miejscowościach, w których temu nie stoją na przeszkodzie stosunki parafialne lub zbytnie oddalenie szkoły od kościoła.

Czas i porządek nabożeństwa oznaczy duszpasterz w porozumieniu z zarządem szkoły, przyczem należy uważać na to, ażeby stąd nie wynikała ani żadna przeszkoda w nabożeństwie parafialnem ani też naruszenie zatwierdzonego przez władze szkolne podziału godzin naukowych ani uszczuplenie przeznaczonego w planach nauki wymiaru czasu.

W tych przypadkach, w których uczęszczanie młodzieży szkolnej na nabożeństwo jest niemożliwem albo z powodu odległości szkoły od kościoła lub z powodu, że szkoła nie ma osobnego katechety a księża parafialni nie mogą osobnej mszy świętej odprawiać dla młodzieży szkolnej, albo chociaż szkoła ma osobnego katechetę, ale katecheta, wyznaczony dla kilku szkół, tylko dla młodzieży jednej szkoły odprawiać może nabożeństwo, będzie tak duchowny, uczący w szkole religii, jak i kierownik szkoły zachęcał młodzież, szczególniej starszą, ażeby przynajmniej w niedzielę i święta wraz z rodzicami lub opiekunami brała udział w nabożeństwie parafialnem.

§. 5.

Od obowiązku uczęszczania na spólne nabożeństwa należy uwalniać jużto pojedynczych uczniów, już też całe oddziały, zwłaszcza dzieci najniższych stopni nauki, z powodu słoty, ostrego i zimnego powietrza a niedostatecznego ubrania i obuwia, złej drogi, niebezpieczeństwa chorób nagminnych, a w specyalnych przypadkach także z powodu choroby rodziców i krewnych, wymagającej obecności dziecka w domu.

Uwolnienie takie daje w przypadkach powyższych katecheta względnie duszpasterz w porozumieniu z kierownikiem szkoły. Również może duchowny z kierownikiem za obopólnem porozumieniem uwolnić całą szkołę w wyjątkowych przypadkach od udziału w nabożeństwie, jeżeli zajdą okoliczności, które utrudniają udział młodzieży w nabożeństwie.

Jeżeliby stosunki miejscowe wynagały uwolnienia młodzieży od obowiązkowego spólnego nabożeństwa na czas dłuższy, natenczas porozumie się w tym względzie Rada szkolna okręgowa z właściwym Ordynaryatem biskupim.

§. 6.

W dzień zaduszny i w środę popielcową rzym. kat. młodzież szkolna ma być pod dozorem nauczycieli obecną na nabożeństwie. Jeżeli zaś w miejscu niema kościoła, lub inne trudności miejscowe na udział młodzieży szkolnej w tem nabożeństwie nie pozwalają, ma nauczyciel w braku duchownego odmówić w tych dniach modlitwy wskazane przez dotyczącego duszpasterza. W obu tych dniach jest młodzież wolna od nauki przedpołudniowej.

Tak samo weźmie starsza młodzież gr. kat., jeżeli nie zachodzą przeszkody w §. 5. przewidziane, pod nadzorem nauczycieli udział w nabożeństwie odprawianem w wigilię święta gr. kat. Objawienia Przenajświętszej Trójcy (Bohajawłenie Hospodne), a klasy względnie stopnie nauki, których dzieci będą w tym dniu obecne na nabożeństwie, mają od godziny 10. przed południem być uwolnione od nauki szkolnej. — W sobotę przed zesłaniem Ducha św., jako w dniu poświęconym według obrządku gr. kat. pamięci umarłych, ma młodzież tego obrządku pod dozorem nauczycieli być obecną na nabożeństwie, jeżeli to nabożeństwo odprawia się w miej-

scowości, w której jest szkoła, a wymienione w §. 5. trudności obecności młodzieży nie stoją na przeszkodzie. W takim razie będzie młodzież szkolna w tym dniu uwolniona od nauki przedpołudniowej.

§. 7.

W uroczystość Patrona parafialnego bierze młodzież szkolna pod nadzorem nauczycieli udział w nabożeństwie, jeżeli stosunki miejscowe, znaczniejsza odległość szkoły od kościoła, zła pora roku, szczupłość budynku kościelnego lub inne trudności nie stoją temu na przeszkodzie. Dzień ten ma być wolny od nauki szkolnej.

§. 8.

Dzień imienin Najjaśniejszego Pana t. j. 4. października i Najjaśniejszej Pani t. j. 19. listopada, ma być we wszystkich szkołach, w których nie zachodzą przeszkody w prowadzeniu młodzieży do kościoła, obchodzony uroczystem nabożeństwem. Po nabożeństwie ma młodzież odśpiewać Hymu ludu.

W dniach normalnych dworskich t. j. d. 28. czerwca jako w wigilię rocznicy śmierci ś. p. cesarza Ferdynanda i dnia 3. maja jako w wigilię śmierci ś. p. cesarzowej Maryi Anny, winna młodzież szkolna wziąć udział w nabożeństwach żałobnych w miejscowym kościele.

**Uwaga do §. 8.** „Przepisów dotyczących praktyk religijnych". Od czasu wydania rozporządeń c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 22. lutego 1893 do l. 2111 i z dnia 24. lutego 1896 do l. 18.595 zaszła zmiana co do postanowień zawartych w tym paragrafie wskutek śmierci Najjaśniejszej Cesarzowej i Królowej Elżbiety. Zmiany te ogłoszone są okólnikami c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 21. października 1898 do l. 27.098 i z dnia 22. kwietnia 1899 do l. 329/pr., umieszczonymi w Nr. 37 „Dziennika urzędowego" z r. 1898 i w Nr. 14 „Dziennika urzędowego" z r. 1899. Postanowienia, zawarte w obu tych okólnikach, zatrzymują swą moc obowiązującą nadal.

W myśl tych postanowień dzień 19. listopada jako dzień imienin ś. p. Najjaśniejszej Pani Cesarzowej Elżbiety ma być i na przyszłość wolny od nauki szkolnej. W dniu tym należy dla młodzieży szkolnej urządzać nabożeństwo uroczyste; natomiast zaniechać należy wszelkich obchodów szkolnych, o ile one przedtem były w użyciu.

Dzień 9. września, jako wigilia śmierci ś. p. Najjaśniejszej Cesarzowej i Królowej Elżbiety ma być wolny od nauki szkolnej. W dniu tym należy dla młodzieży szkolnej urządzać corocznie nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Cesarzowej i Królowej Elżbiety.

Natomiast dzień 3. maja, który przedtem był dniem normalnym jako wigilia dnia śmierci ś. p. Cesarzowej Maryi Anny, w r. 1899 przestał być normalnym dniem dworskim i ustały przeto w tym roku urządzane dawniej dla młodzieży szkolnej nabożeństwa żałobne za duszę ś. p. Cesarzowej Maryi Anny a nauka szkolna winna odbywać się w dniu tym w zwykłym porządku.

§. 9.

W dzień imienin Ojca św. i Biskupa dyecezalnego ma do modlitw szkolnych, zwykle odmawianych, być dodana modlitwa za Papieża a względnie za Biskupa.

§. 10.

W dzień św. Marka i w dnie krzyżowe bierze młodzież rzym. kat. udział pod nadzorem nauczycieli w procesyach, odbywających się w te dnie, jeżeli stosunki miejscowe nie stoją temu na przeszkodzie.

Co do ewentualnego uwalniania poszczególnych klas lub oddziałów a nawet całych szkół od udziału w procesyi, należy się stosować do postanowień §. 5.

§. 11.

W procesyi w uroczystość Bożego Ciała według obrządku rz. i gr. kat. może brać udział młodzież szkolna, gdzie zwyczaj ten istnieje i gdzie stosunki miejscowe na to pozwalają. Tak samo może młodzież szkolna rz. kat. brać udział w nieszporach odprawianych w czasie oktawy Bożego Ciała z tem jednakże zastrzeżeniem, że udział młodzieży w nieszporach nie naruszy w niczem przepisanego podziału godzin szkolnych.

§. 12.

W uroczystość Bożego Narodzenia, Nowego Roku, na Wielkanoc, w święta Zesłania Ducha św. a względnie i Bożego Ciała według obu obrządków, tudzież w uroczystość Trzech Króli i Oczyszczenia Matki Boskiej według obrządku rzymsko-katolickiego i w uroczystość Objawienia św. Trójcy (Bohojawłenia) według obrządku grecko-katolickiego jest młodzież szkolna dotyczącego obrządku wolna od nabożeństwa wspólnego. Katecheci i nauczyciele winni jednakże pouczyć i zachęcić młodzież, ażeby w tych dniach wraz z rodzicami lub opiekunami brała udział w nabożeństwie parafialnem.

§. 13.

W szkołach wydziałowych, tudzież w tych szkołach ludowych pospolitych, które mają osobnych katechetów, obowiązany jest katecheta mieć egzorty dla młodzieży szkolnej we wszystkie niedziele i święta uroczyste z wyjątkiem uroczystości wymienionych w §. 12., a to przed lub po spólnem nabożeństwie. Na egzortę są obowiązani uczęszczać wszyscy uczniowie i uczenice szkół wydziałowych, a w szkołach ludowych pospolitych młodzież klas wyższych, od trzeciego roku nauki począwszy.

§. 14.

Jeżeli szkoła ma osobnego katechetę, ale katecheta wyznaczony dla kilku szkół, tylko dla młodzieży jednej lub dwóch szkół może mieć egzortę, tudzież gdzie obowiązki katechetów pełnią miejscowi duszpasterze, zatrudnieni przy parafii, tam przeczyta katecheta, jeżeli obowiązki parafialne nie staną mu na przeszkodzie, w każdą sobotę, tudzież w wigilię każdego święta młodzieży klas a względnie stopni wyższych, od trzeciego roku nauki począwszy, ewangelię przypadającą na dzień następny i wyjaśniwszy jej znaczenie, wyprowadzi stosowne nauki wiary i obyczajności, tudzież wytłómaczy obrzędy kościelne.

Na tę naukę wyznaczy kierownik szkoły w porozumieniu z katechetą stosowną porę w podziale godzin, jednakże bez uszczuplenia wymiaru czasu, przeznaczonego w planie na naukę poszczególnych przedmiotów.

Czas wyznaczony na tę naukę wlicza się katechecie według norm przepisanych.

We wszystkich innych szkołach przeczyta nauczyciel, jeżeli otrzymał misyę od Ordynaryatu do zastępowania katechety i upoważnienie od Rady szkolnej okręgowej,

dla młodzieży szkolnej wyższych klas względnie stopni od trzeciego roku nauki począwszy, w każdą sobotę i w wigilię każdego uroczystego święta, ewangelię na dzień następny bez wszelkich objaśnień, a w wigilię uroczystości SS. Pańskich życie Świętego, a to z książki przez duchowną władzę aprobowanej i odśpiewa z młodzieżą przepisaną na tę niedzielę ewentualnie na tę uroczystość pieśń kościelną, a według obrządku gr. kat. przepisany t. z. tropar.

Aby zaś to odbyć się mogło bez uszczuplenia wymiaru czasu, przeznaczonego w planie na naukę poszczególnych przedmiotów, wyznaczy nauczyciel, posiadający upoważnienie do zastępowania katechety, ostatnią godzinę w sobotę na naukę religii i ku końcowi godziny uczyni jak wyżej wskazano.

§. 15.

W przeciągu roku powinna katolicka młodzież szkolna, mająca odpowiednie przysposobienie, przystępować trzy razy do Sakramentów świętych, a to na początku roku szkolnego, przed Wielkanocą i na końcu roku szkolnego.

Z powodu przystępowania młodzieży szkolnej do świętych Sakramentów, należy uwolnić dzieci całej szkoły od nauki szkolnej przez jedno popołudnie celem odbycia spowiedzi i przez następujące przedpołudnie celem przyjęcia Sakramentu Ołtarza.

Zachęcanie młodzieży, ażeby poza tymi terminami obowiązkowymi przystępowała prywatnie częściej do św. Sakramentów Pokuty i Ołtarza, pozostawione jest katechetom z tem jednakże zastrzeżeniem, że nauka szkolna wskutek tego nie może doznać uszczerbku.

Przygotowanie młodzieży do godnego przyjęcia SS. Sakramentów odbywa się się w regule na godzinach przeznaczonych na naukę religii. Jeżeli w dniu, w którym młodzież przystąpić ma do spowiedzi, według podziału godzin nie przypada nauka religii, natenczas wyznaczy kierownik szkoły na to przygotowanie ostatnią godzinę nauki przedpołudniowej. Kierownik i nauczyciele mają obowiązek podczas spowiedzi i komunii nadzorować młodzież w kościele.

W szkołach, które mają osobnych katechetów, poprzedzą spowiedź wielkanocną stosowne rekollekcye z początkiem Wielkiego Tygodnia. Mianowicie należy w poniedziałek rano i popołudniu i we wtorek rano opowiedzieć i objaśnić młodzieży historyę męki Pańskiej lub wygłosić zastosowane do wieku i pojęcia tej młodzieży nauki rekollekcyjne, zaś we wtorek popołudniu przygotować młodzież do spowiedzi wielkanocnej. Gdzie ze względów na stosunki miejscowe spowiedź wielkanocna odbywa się przed Wielkim Tygodniem, tam poprzedzą ją w tym razie rekollekcye odbyte w powyższym porządku, a natomiast będzie w poniedziałek i we wtorek Wielkiego Tygodnia odbywała się nauka szkolna zwykłym porządkiem.

W szkołach, które nie mają osobnych katechetów, przeczyta nauczyciel, jeżeli ma upoważnienie do zastępowania katechety od Ordynaryatu Biskupiego, na początku Wielkiego Tygodnia młodzieży historyę męki Pańskiej według podręcznika dla szkół przez władzę przeznaczonego.

Celem wyznaczenia czasu na stosowne przygotowanie młodzieży, mającej przystąpić do pierwszej spowiedzi lub Komunii, tudzież do ewentualnego przyjęcia Sakramentu Bierzmowania lub do odbycia spowiedzi jubileuszowej, porozumie się katecheta

z kierownikiem szkoły, który poczyni wszelkie ku temu celowi zmierzające ułatwienia.

Czas do odbycia spowiedzi i Komunii św. ma być oznaczony każdym razem za spólnem porozumieniem między duszpasterzem a katechetą i kierownikiem szkoły.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

Lwów, dnia 24. lutego 1896.

---

L. 33.658.

# Okólnik

**c. k. Rady szkolnej krajowej do Dyrekcyi c. k. państwowych szkół przemysłowych we Lwowie i w Krakowie, c. k. zawodowych szkół przemysłu drzewnego w Zakopanem i w Kołomyi, szkoły ślusarskiej w Świątnikach, szkoły kowalskiej w Sułkowicach, tudzież do Kierownictw wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających.**

J. E. Pan Minister Wyznań i Oświaty reskryptem z dnia 4. października 1901 l. 7701, zarządził co następuje:

„Wobec nadzwyczajnej doniosłości zdobyczy na polu hygieny współczesnej, tudzież zarządzeń ochronnych przeciw wypadkom dla życia ekonomicznego w ogóle, zwłaszcza zaś dla rozmaitych przedsiębiorstw przemysłowych, zarządzam, aby w przyszłości te przedmioty — o ile tak dotychczas nie jest — w przemysłowych szkołach uwzględniano przy nauce w miarę potrzeb i urządzeń każdego zakładu, iżby tym sposobem i szkoła rozpowszechniała i wspierała zarządzenia, zmierzające do podniesienia stosunków zdrowotnych ludności przemysłowej, oraz do zapobiegania wypadkom wśród personalu robotniczego w przedsiębiorstwach przemysłowych.

Celem przeprowadzenia tego zadania zarządzam co następuje:

1. Dyrekcye (kierownictwa) wszystkich państwowych i przez państwo subwencyonowanych szkół przemysłowych, (centralnych zakładów i państwowych szkół przemysłowych oraz zakładów pokrewnych, szkół zawodowych dla poszczególnych gałęzi przemysłu, ogólnych szkół rzemieślniczych, uzupełniających szkół przemysłowych i zawodowych) obowiązane są, począwszy od roku szkolnego 1901/2, czuwać nad tem, aby nauczyciele na początku każdego roku szkolnego, w jednej lub ewentualnie dwu lekcyach, pouczali uczniów w krótkości o najważniejszych zasadach zachowywania zdrowia, a prócz tego także w ciągu roku

szkolnego przygodnie zwracali uwagę uczniów na doniosłość pielęgnowania zdrowia; osobliwie zaś należy korzystać z każdej nadarzającej się sposobności w celu wskazywania i o ile możności przytaczania przykładów zgubnych dla duszy i ciała skutków używania napojów wyskokowych.

Wskazówek tych udzielać należy na podstawie broszury, wydanej równocześnie z tem rozporządzeniem w c. k. wydawnictwie książek szkolnych na razie w języku niemieckim, pod tytułem: „Gesundheitsregeln für die Schuljugend, zum Gebrauche an gewerblichen Lehranstalten, verfasst von Dr. Emil Wiener, Preis 6 h"; (przetłumaczenie tego tekstu na języki krajowe jest w toku). Pożądanem jest aby każdy uczeń zaopatrzył się w tę książkę.

2. Dyrekcye (kierownictwa) wszystkich zakładów naukowych, wymienionych w artykule 1), w tym samym czasie mają zarządzić, aby w granicach czasu oznaczonego planem naukowych, tudzież w ramach istniejących już dotychczas przedmiotów naukowych pouczano uczniów także o chorobach zawodowych, o wypadkach, które mogą się przydarzać robotnikom w zakładach przemysłowych, o przyczynach i skutkach takich wypadków, o zapobieganiu i o środkach ochronnych przeciw takim wypadkom i chorobom, połączonym z wykonywaniem pewnego zawodu, tudzież o dotyczących postanowieniach ustawowych (jako to: obowiązek przedsiębiorców zaprowadzania i utrzymywania własnym kosztem urządzeń, zabezpieczających życie i zdrowie robotników, obowiązek przedsiębiorstw poddawania się rygorowi przymusowego ubezpieczenia, obowiązek zgłaszania zaszłych wypadków i t. d.). Przy tej nauce należy wedle możności uwzględniać rodzaj zawodu uczniów i przyszłe ich stanowisko w życiu przemysłowem, osobliwie zaś zaznaczać niezbędną potrzebę zaopatrywania warstatów i zakładów przemysłowych w wystarczające przyrządy ochronne oraz konieczność ciągłego ich używania przez personal robotniczy.

Zakres odnośnego materyału naukowego ma być zastosowany do czasu przeznaczonego na naukę wszystkich przedmiotów, do celu naukowego, tudzież warunków miejscowych każdej szkoły; tak więc w szkołach o celach ogólnych i szczupłym wymiarze czasu (przemysłowych uzupełniających i ogólnych szkołach rzemieślniczych) odnośna nauka ograniczy się do najważniejszych zasad hygieny przemysłowej i ochrony od wypadków; natomiast szkoły przeznaczone dla jednego lub kilku pokrewnych rodzajów przemysłu, jakoteż zakłady naukowe wyższej kate-

goryi udzielać będą uczniom swoim o ile możności rozległych wiadomości w tym przedmiocie.

Wybór tych przedmiotów naukowych, przy których udzielać się ma nauki hygieny przemysłowej i wskazówek ochrony od wypadków, oraz wybór i stosowny rozkład odnośnego materyału naukowego, pozostawia się uchwale konferencyi grona nauczycielskiego każdej szkoły.

Do pomocy przy nauce o zasadach hygieny przemysłowej i sposobach ochrony od wypadków w ogólnych przemysłowych szkołach uzupełniających, ogólnych szkołach rzemieślniczych, szkołach zawodowych dla poszczególnych gałęzi przemysłu i szkołach werkmistrzów, służyć ma „Leitfaden für den Unterricht in den Grundzügen der Gewerbehygiene und Unfallverhütung“ opracowana przez nadinspektora przemysłowego, radcę rządu Michała Kulkę, i inspektora przemysłowego, radcę cesarskiego Ludwika Jehle. Przewodnik ten, wydany równocześnie z niniejszem rozporządzeniem na razie w języku niemieckim, nabywać można za cenę 30 h w c. k. wydawnictwie książek szkolnych (przetłómaczenie tekstu na języki krajowe jest w toku).

Dla skuteczności nauki pożądanem jest, aby każdy uczeń wyżej wymienionych zakładów naukowych zaopatrzył się w egzemplarz tego Przewodnika.

Nauczyciele, którym w szkołach przemysłowych ogólnych i zawodowych wyższej kategoryi powierzono naukę hygieny przemysłowej i ochrony od wypadków, czerpać będą wymagany w tych szkołach i stosownie rozszerzony materyał naukowy z odnośnych dzieł fachowych a to aż do czasu, w którym dostarczone im będą na ten cel podręczniki szkolne.“

Powyższe zarządzenia Pana Ministra podaje się Dyrekcyi do wiadomości i ścisłego zastosowania.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

Lwów, dnia 9. stycznia 1902.

*Piniński* w. r.

---

## Wiadomości osobiste.

J. E. Pan Minister Wyznań i Oświaty posunął profesora c. k. szkoły przemysłowej w Krakowie Michała Frąckiewicza do VII. klasy rangi.

C. k. Rada szkolna krajowa zatwierdziła rzeczywistego nauczyciela c. k. gimnazyum w Brodach, księdza Jana Turkiewicza, w zawodzie nauczycielskim i nadała mu tytuł c. k. profesora.

C. k. Rada szkolna krajowa zatwierdziła Sofrona Matwijasa, rzeczywistego nauczyciela gimnazyum Fr. Józefa w Tarnopolu, w zawodzie nauczycielskim i nadała mu tytuł c. k. profesora.

C. k. Rada szkolna krajowa zatwierdziła wybór:

Macieja Deszcza, nauczyciela kierującego w Ropczycach, na reprezentanta zawodu nauczycielskiego do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Ropczycach;

Paulina Stańkowskiego, nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły „na Bałkach“ w Śniatynie, na reprezentanta zawodu nauczycielskiego do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Śniatynie;

Władysława Gryglewskiego na delegata Rady powiatowej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Tarnobrzegu.

C. k. Rada szkolna krajowa zatwierdziła nominacyę ks. Stanisława Kraussa na duchownego członka obrz. łać. do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Brodach.

C. k. Rada szkolna krajowa wyznaczyła Feliksa Gajewskiego, nauczyciela kierującego szkoły męskiej w Dębicy, na drugiego reprezentanta zawodu nauczycielskiego do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Ropczycach.

C. k. Rada szkolna krajowa przyznała Malwinie Janowskiej, nauczycielce kierującej 4-klasowej szkoły ludowej żeńskiej im. Czackiego w Krakowie, przy sposobności przeniesienia jej na własną prośbę w stały stan spoczynku, w uznaniu przeszło 40-letniej wiernej i zadowalniającej w zawodzie nauczycielskim pracy, medal honorowy ustanowiony z okazyi 50-letniego jubileuszu Najmiłościwszych rządów Jego Ces. i Król. Apostolskiej Mości.

C. k. Rada szkolna krajowa zamianowała w szkołach ludowych:

Leonarda Łukaszewicza dyrektorem 3-klasowej szkoły wydziałowej męskiej połączonej z 4-klasową pospolitą w Drohobyczu;

Józefa Rabę i Teodora Kondrata nauczycielami 3-klasowej szkoły wydziałowej męskiej w Drohobyczu;

Michała Gaudiaka i Michała Czepiela nauczycielami starszymi a Bazylego Ratalskiego nauczycielem młodszym 4-klasowej szkoły pospolitej męskiej połączonej z wydziałową w Drohobyczu;

Olgę Łańcucką dyrektorką 3-klasowej szkoły wydziałowej żeńskiej połączonej z 4-klasową pospolitą w Drohobyczu;

Adelę Onyszkiewiczównę, Józefę Olszańską i Reislę Deborę Axową nauczycielkami 3-klasowej szkoły wydziałowej żeńskiej w Drohobyczu;

Czesławę Arvayównę nauczycielką starszą i Antoninę Kałużniacką nauczycielką młodszą 4-klasowej szkoły pospolitej żeńskiej połączonej z wydziałową w Drohobyczu;

Michała Ostapowicza nauczycielem kierującym, Florentynę Póllmanównę nauczycielką młodszą 3-klasowej szkoły na przedmieściu Zwarycko-lizniańskiem w Drohobyczu;

Henrykę Fedynową nauczycielką starszą, Michalinę Lerchównę nauczycielką młodszą 4-klasowej szkoły ludowej żeńskiej w Drohobyczu;

Józefa Wojtowicza nauczycielem starszym, Chanę Laję Turteltaubównę nauczycielką młodszą 3-klasowej szkoły na przedmieściu „Zadwórnem" w Drohobyczu;

Jadwigę Kolkiewiczównę nauczycielką starszą 4-klasowej szkoły pospolitej żeńskiej połączonej z wydziałową w Tarnopolu:

Maryę Szafranównę nauczycielką młodszą 4-klasowej szkoły żeńskiej w Tarnopolu;

Annę Mosiewiczównę nauczycielką kierującą, Eleonorę Dudykiewiczową i Helenę Bułatównę nauczycielkami starszemi 4-klasowej szkoły żeńskiej w Kulikowie;

Jana Batkę nauczycielem kierującym 2-klasowej szkoły w Borowej;

Zenona Zaklikę i Mojżesza Eichenkatza nauczycielami starszymi 5-klasowej szkoły męskiej w Skałacie;

Andrzeja Stebnowskiego nauczycielem starszym 5-klasowej szkoły męskiej w Haliczu.

Nauczycielkami szkół 1-klasowych:

Konstancyę Wasyanowiczównę w Żuratynie;

Amalię Szołginiankę w Hucie połonieckiej;

Stanisławę Hradecką w Wierzbanowej.

C. k. Rada szkolna krajowa przeniosła:

Szymona Fedynę nauczyciela starszego 3-klasowej szkoły na przedmieściu „Zadwórnem" w Drohobyczu, na równorzędną posadę do 4-klasowej szkoły pospolitej męskiej połączonej z wydziałową w Drohobyczu;

Cecylię Onyszkiewiczównę nauczycielkę starszą 6-klasowej szkoły żeńskiej w Drohobyczu, na równorzędną posadę do 4-klasowej szkoły pospolitej żeńskiej połączonej z wydziałową w Drohobyczu;

Matyldę Harlenderową nauczycielkę starszą 6-klasowej szkoły żeńskiej w Drohobyczu, na równorzędną posadę do 4-klasowej szkoły pospolitej żeńskiej połączonej z wydziałową w Drohobyczu;

Pepi Pohorylesównę nauczycielkę młodszą 4-klasowej szkoły ludowej żeńskiej w Tarnopolu, na równorzędną posadę do 4-klasowej szkoły pospolitej żeńskiej połączonej z wydziałową w Tarnopolu;

Michała Kurzemskiego nauczyciela starszego 5-klasowej szkoły męskiej w Kopyczyńcach, na równorzędną posadę do 4-klasowej szkoły w Pistyniu;

Maryana Snopka nauczyciela 1-klasowej szkoły w Lubeni, na równorzędną posadę do szkoły w Stańkowcach;

Justyna Curkowskiego nauczyciela 1-klasowej szkoły w Klebanówce, na równorzędną posadę do szkoły w Orawie.

C. k. Rada szkolna krajowa przeniosła Malwinę Janowską, nauczycielkę kierującą 4-klasowej szkoły ludowej żeńskiej im. Czackiego w Krakowie, w stan spoczynku.

---

J. E. Pan Minister Wyznań i Oświaty dokonał reskryptem z dnia 20. grudnia 1901 roku l. 36.819 następujących zmian w składzie c. k. Komisyi egzaminacyjnych dla nauczycieli szkół ludowych na resztę bieżącego trzechletniego okresu funkcyjnego, to jest do końca roku szkolnego 1901/2:

I. Komisya egzaminacyjna dla nauczycieli szkół ludowych pospolitych i wydziałowych we Lwowie:

Mianowany członkiem komisyi ks. Antoni Głodziński, profesor c. k. seminaryum nauczycielskiego w Tarnopolu przydzielony do c. k. Rady szkolnej krajowej.

II. Komisya egzaminacyjna dla nauczycieli szkół ludowych pospolitych w Tarnopolu:

Mianowani członkami komisyi: profesor c. k. szkoły realnej w Tarnopolu Andrzej Procyk; rzeczywisty nauczyciel tejże szkoły Jan Zamorski; profesor c. k. seminaryum nauczycielskiego w Tarnopolu Stanisław Srokowski; nauczyciel szkoły ćwiczeń c. k. seminaryum nauczycielskiego w Tarnopolu Ignacy Suski.

---

## Organizacya szkół.

C. k. Rada szkolna krajowa wyłączyła orzeczeniem z dnia 13. stycznia 1902 l. 493 gminę Pruchniszcze okręgu kołomyjskiego z zakresu szkolnego w Rosochaczu i zorganizowała osobną 1-klasową szkołę w Pruchniszczu.

C. k. Rada szkolna krajowa zorganizowała orzeczeniami z dnia 13. stycznia 1902 r.:

l. 495 1-klasową szkołę w Przyborowie okręgu żywieckiego;
l. 635 1-klasową szkołę w Słobódce polnej okręgu kołomyjskiego.

C. k. Rada szkolna krajowa przekształciła orzeczeniami z dnia 13. stycznia 1902 r:

l. 37.679 1-klasową szkołę w Romaszówce okręgu czortkowskiego na 2-klasową;
l. 38.741 1-klasową szkołę w Mostkach okręgu lwowskiego zamiejskiego na 2-klasową.

C. k. Rada szkolna krajowa ustanowiła posady nauczycieli religii izraelickiej dla szkół ludowych w Rudkach i w Komarnie okręgu rudeckiego.

---

## Książki naukowe.

C. k. Rada szkolna krajowa poleciła dzieło p. t. „Dr. W. Urbański, O postępach w astronomii i fizyce od najdawniejszych czasów aż do końca XIX. stulecia.

Szkic historyczno-naukowy. Lwów 1901. Nakładem autora. Skład główny w księgarni H. Altenberga we Lwowie. Cena 1 K 20 h" do bibliotek szkolnych gimnazyów i szkół realnych.

---

## Konkursa.

a) *ogłoszone po raz pierwszy:*

L. 38.415. Niniejszem ogłasza się konkurs w celu obsadzenia posady nauczyciela ruskiej szkoły ćwiczeń w c. k. seminaryum nauczycielskiem męskiem we Lwowie z kwalifikacyą do szkół wydziałowych i uzdolnieniem do udzielania nauki w języku wykładowym ruskim.

Pierwszeństwo mieć będą kandydaci wykazujący się uzdolnieniem do udzielania nauki śpiewu i gimnastyki.

Do tej posady przywiązane są pobory służbowe i prawo do dodatków pięcioletnich unormowane ustawą z dnia 19. września 1898 Dz. pr. p. Nr. 174.

Ubiegający się o tę posadę winni podania swe należycie udokumentowane i zaopatrzone w tabelę stosunków służbowych, sporządzoną w języku niemieckim na przepisanym formularzu (*Qualificationstabelle)* wnieść najpóźniej w terminie do końca stycznia 1902 do c. k. Rady szkolnej krajowej za pośrednictwem swej władzy przełożonej.

Kompetenci pełniący służbę nauczycielską w publicznych szkołach ludowych lub wydziałowych a pragnący, aby lata służby spędzone w tych szkołach policzone im były na posadzie, o którą się ubiegają, nietylko do ogólnej ilości lat służby ale także w celu przyznania dodatków pięcioletnich po myśli §§. 2. i 14. alinea 1. przytoczonej ustawy, winni oświadczyć wyraźnie w swych podaniach, czy i w jakim wymiarze liczą w razie zamianowania na korzyści, które można osiągnąć na podstawie przytoczonych postanowień ustawy.

Zebrane podania kompetentów przedłożą Dyrekcye c. k. seminaryów względnie c. k. Rady szkolne okręgowe po wypełnieniu należytem tabel kwalifikacyjnych w języku niemieckim, najpóźniej w terminie do 6. lutego 1902.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

Lwów, dnia 12. stycznia 1902.

---

L. 3389. C. k. Rada szkolna okręgowa w Husiatynie ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia posady nauczyciela (lki) jednoklasowej szkoły ludowej w Olchowczyku z językiem wykładowym polskim.

Do posady tej przywiązane są pobory IV. klasy płac w myśl art. 11. ustawy z dnia 6. lipca 1899 Dz. ust. i rozp. kr. Nr. 85. (do których wlicza się zboże wartości 145 koron), dochód z jednego morga pola i wolne pomieszkanie w budynku szkolnym.

Ubiegający się o powyższą posadę winni wykazać się kwalifikacyą na nauczyciela szkół ludowych pospolitych z językiem wykładowym polskim i ruskim i wnieść

należycie udokumentowane podania za pośrednictwem swej władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Husiatynie do końca lutego 1902.

Husiatyn, dnia 23. grudnia 1901.

---

L. 47. C. k. Rada szkolna okręgowa zamiejska w Krakowie ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich:

1. Na posadę kierującego nauczyciela 5-klasowej szkoły w Czarnej Wsi, ewentualnie na posadę starszego nauczyciela w tej szkole opróżnić się mogącą.

2. Na posadę starszego nauczyciela 4-klasowej szkoły w Łobzowie.

3. Na posady 2 młodszych nauczycieli 5-klasowej szkoły w Czarnej Wsi i młodszego nauczyciela 3-klasowej szkoły w Rybnej.

Kompetenci o posadę pod 1., którzy posiadają egzamin wydziałowy będą mieć pierwszeństwo.

Do wszystkich wymienionych posad przywiązane są pobory IV. klasy płac.

Podania należycie udokumentowane, zaopatrzone w przepisaną tabelę kwalifikacyjną, należy wnosić za pośrednictwem swej władzy w nieprzekraczalnym terminie do końca lutego 1902.

Kraków, dnia 6. stycznia 1902.

---

L. 2016. C. k. Rada szkolna okręgowa w Podgórzu ogłasza niniejszem konkurs:

1. Na posadę nauczyciela religii rzymsko-katolickiej w szkole 4-klasowej męskiej im. Jana Długosza w Podgórzu z poborami II. klasy płac.

Obowiązkiem ks. katechety będzie udzielać nauki religii w szkole 4-klasowej męskiej im. Jana Długosza i w szkole 4-klasowej żeńskiej im. Urszuli Kochanowskiej, ewentualnie jeszcze w innej szkole w Podgórzu, w granicach określonych §. 1. ustawy szkolnej krajowej z dnia 22. czerwca 1899 (Dz. ust. kraj. Nr. 81.).

2. Na posadę nauczyciela religii mojżeszowej w szkole wydziałowej żeńskiej w Podgórzu z poborami II. klasy płac.

Obowiązkiem tego nauczyciela będzie udzielać nauki religii w szkole 3-klasowej wydziałowej żeńskiej i w połączonej z nią pospolitej tudzież w szkołach 4-klasowych żeńskich im. Dąbrówki i Urszuli Kochanowskiej w wymiarze godzin tygodniowych jak pod 1.

3. Na posady nauczycieli starszych w szkołach 4-klasowych mieszanych w Świątnikach górnych i w Dębnikach.

4. Na posady nauczycieli (lek) samoistnych w Golkowicach i w Konarach.

5. Na posady nauczycieli (lek) młodszych w szkołach w Gaju i w Kosocicach.

Posady pod 3., 4. i 5. należą do IV. klasy płac.

O posadę pod 1. mogą starać się kapłani świeccy lub zakonni kanonicznie ordynowani.

O posadę pod 2. mogą starać się nauczyciele posiadający egzamin kwalifikacyjny do szkół wydziałowych i świadectwo uzdolnienia do nauczania religii mojżeszowej.

Posady stałych nauczycieli religii nie można zajmować równocześnie z posadą duszpasterską.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem swych władz przełożonych do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Podgórzu w terminie do końca lutego 1902.

Podgórze, dnia 31. grudnia 1901.

---

L. 33. C. k. Rada szkolna okręgowa ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia posady młodszej nauczycielki w 5-klasowej szkole mieszanej w Skale.

Do tej posady przywiązane są pobory IV. klasy płac.

Kompetenci (tki) mają się wykazać uzdolnieniem do udzielania nauki języka niemieckiego.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Borszczowie za pośrednictwem władz przełożonych w terminie do końca lutego 1902.

Borszczów, dnia 10. stycznia 1902.

---

b) *ogłoszone po raz drugi:*

L. 1741. C. k. Rada szkolna okręgowa w Mielcu rozpisuje konkurs na stałe posady nauczycielskie:

1. Na dwie posady starszych nauczycieli w szkole 5-klasowej męskiej w Mielcu.
2. Na dwie posady starszych nauczycieli w 5-klasowej szkole mieszanej w Radomyślu.

Kandydaci z kwalifikacyą na nauczycieli do szkół wydziałowych z grupy I. lub II będą mieć pierwszeństwo.

3. Na posadę młodszego nauczyciela (lki) w 5-klasowej szkole mieszanej w Radomyślu z kwalifikacyą do szkół typu wyższego.

Do posad tych przywiązane są pobory III. klasy płac w myśl art. 11. ustawy z dnia 6. lipca 1899 Nr. 85 Dz. ust. kraj.

Podania należycie udokumentowane należy wnieść za pośrednictwem swej władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Mielcu do dnia 15. lutego 1902.

Mielec, dnia 9. grudnia 1901.

---

L. 1433. Celem stałego obsadzenia ogłasza się niniejszem konkurs na następujące posady nauczycielskie:

I. Na posadę nauczyciela religii gr. kat. szkoły 6-klasowej żeńskiej i 5-klasowej męskiej w Nadwórnie z poborami III. klasy płac z uwzględnieniem postanowienia §. 4. ustawy z dnia 22. czerwca 1899 Nr. 81 Dz. ust. kraj.

II. Na posadę nauczyciela starszego szkoły 4-klasowej w Łanczynie z poborami IV. klasy płac.

III. Na posadę nauczyciela (lki) młodszego (ej) szkoły 4-klasowej w Delatynie z poborami III. klasy płac.

IV. Na posady samoistne szkół 1-klasowych w Cucyłowie, Jabłonicy, Łojowej, Łuhu, Majdanie Granicznym, Osławach Czarnych, Weleśnicy, Wołosowie i Zielonej.

Do posad pod IV. przywiązane są pobory IV. klasy płac, prawo do zajmowania wolnego mieszkania w budynku szkolnym i korzystania z ogrodu i morga roli przeznaczonych do użytku nauczyciela.

W szkołach pod II. i III. wymagana jest kwalifikacya do nauczania języka niemieckiego jako przedmiotu.

Należycie udokumentowane podania należy wnosić za pośrednictwem swej władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Nadwórnie najdalej do dnia 15. lutego 1902.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Nadwórna, dnia 6. grudnia 1901.

---

L. 2231. C. k. Rada szkolna okręgowa ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia posady nauczyciela w szkole 1-klasowej w Kornalowicach z poborami IV. klasy płac z językiem wykładowym polskim.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej w terminie do dnia 15. lutego 1902.

Sambor, dnia 15. grudnia 1901.

---

L. 2221. Celem stałego obsadzenia posady nauczyciela 1-klasowej szkoły ludowej w Wierzbówce ogłasza się niniejszem konkurs.

Do posady tej przywiązane są pobory IV. klasy płac, wolne mieszkanie w budynku szkolnym i użytek z morga gruntu.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić przez swe władze przełożone do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Borszczowie w terminie do dnia 15. lutego 1902

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Borszczów, dnia 19. grudnia 1901.

---

## Ogłoszenia.

Egzamina kwalifikacyjne do szkół ludowych pospolitych przed lwowską c. k. komisyą egzaminacyjną rozpoczną się częścią piśmienną dnia 17. lutego b. r. o godzinie 8. rano; egzamina do szkół wydziałowych dnia 27. lutego o godzinie 8. rano.

Podania należycie udokumentowane wnieść mają interesowani w zwykłej drodze do komisyi egzaminacyjnej we Lwowie, ulica Sakramentek l. 7, gmach seminaryum żeńskiego, najpóźniej do dnia 7. lutego b. r.

Egzamina kwalifikacyjne dla nauczycieli (lek) szkół ludowych pospolitych przed komisyą egzaminacyjną w Przemyślu rozpoczną się dnia 24. lutego; termin wnoszenia podań do dnia 15. lutego b. r.

Przed c. k. komisyą egzaminacyjną w Krośnie dnia 17. lutego (pisemny). Termin wnoszenia podań do dnia 8. lutego.

Przed c. k. komisyą egzaminacyjną w Rzeszowie dnia 24. lutego (pisemny). Termin wnoszenia podań do dnia 15. lutego.

---

## Ogłoszenia licytacyi.

L. 1760. Celem oddania w przedsiębiorstwo budowy murowanej szkoły w Gumniskach-Fox, mieszczącej w sobie dwie sale naukowe i mieszkanie dla nauczyciela kierującego, składające się z dwóch pokoi i kuchni, ogłasza się niniejszem licytacyę przez pisemne oferty, które wnosić należy do dnia 2. lutego 1902 do godziny 12. w południe na ręce c. k. Starosty w Ropczycach jako Przewodniczącego c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Kwota wywołania wynosi 12.274 K 8 h.

Do ofert należycie ostemplowanych należy dołączyć wadyum w kwocie, równającej się $^1/_{20}$ części całej z oferty wypływającej sumy ogólnej kosztów wszystkich preliminowanych robót i deklaracyę, że oferentowi znane są warunki budowy i warunki te obowiązuje się w zupełności wykonać.

Przedsiębiorstwo budowy będzie oddane temu oferentowi, który poda największy opust z ceny wywołania i zasługiwać będzie na zaufanie.

Plany i kosztorysy budowy rzeczonej szkoły, tudzież bliższe warunki budowy są do przejrzenia w biurze c. k. Rady szkolnej okręgowej w Ropczycach w godzinach urzędowych przedpołudniowych.

O tem zawiadamia się chęć licytacyi mających z tem nadmienieniem, że oferty później nadesłane i nieodpowiadające warunkom budowy nie będą uwzględnione.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Ropczyce, dnia 3. stycznia 1902.

---

L. 1777. Celem oddania w przedsiębiorstwo budowy murowanej szkoły w Witkowicach, mieszczącej w sobie dwie sale naukowe i mieszkanie dla nauczyciela, składające się z dwóch pokoi i kuchni, ogłasza się niniejszem licytacyę przez pisemne oferty, które wnosić należy do dnia 3. lutego 1902 do godziny 12. w południe na ręce c. k. Starosty w Ropczycach jako Przewodniczącego c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Kwota wywołania wynosi 13.391 K 62 h.

Do ofert należycie ostemplowanych należy dołączyć wadyum w kwocie, równającej się $^1/_{20}$ części całej z oferty wypływającej sumy ogólnej kosztów wszystkich preliminowanych robót i deklaracyę, że oferentowi znane są warunki budowy i warunki te obowiązuje się w zupełności wykonać.

Przedsiębiorstwo budowy oddane będzie temu oferentowi, który poda największy opust z ceny wywołania i zasługiwać będzie na zaufanie.

Plany i kosztorysy budowy rzeczonej szkoły, tudzież bliższe warunki budowy są do przejrzenia w biurze c. k. Rady szkolnej okręgowej w Ropczycach w godzinach urzędowych przedpołudniowych.

O tem zawiadamia się chęć licytacyi mających z tem nadmienieniem, że oferty później nadesłane i nieodpowiadające warunkom budowy nie będą uwzględnione.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Ropczyce, dnia 29. grudnia 1901.

---

L. 1. Celem oddania w przedsiębiorstwo budowy murowanej szkoły w Kupnie, mieszczącej w sobie 3 sale naukowe i mieszkanie dla nauczyciela kierującego, składające się z dwóch pokoi i kuchni, ogłasza się niniejszem licytacyę przez pisemne oferty, które wnosić należy do dnia 1. lutego 1902 do godziny 12. w południe na ręce kierownika c. k. Starostwa w Kolbuszowej, jako Przewodniczącego c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Kwota wywołania wynosi 15.471 K 22 h.

Do ofert należycie ostemplowanych należy dołączyć wadyum w kwocie równającej się $^1/_{20}$ części całej z oferty wypływającej sumy ogólnej kosztów wszystkich preliminowanych robót i deklaracyę, że oferentowi znane są warunki budowy i warunki te obowiązuje w zupełności wykonać.

Przedsiębiorstwo budowy oddane będzie temu oferentowi, który poda największy opust z ceny wywołania i zasługiwać będzie na zaufanie.

Plany i kosztorysy budowy rzeczonej szkoły, tudzież bliższe warunki budowy są do przejrzenia w biurze c. k. Rady szkolnej okręgowej w Kolbuszowej w przedpołudniowych godzinach urzędowych.

O tem zawiadamia się chęć licytacyi mających z tem nadmienieniem, że oferty później nadesłane i nieodpowiadające warunkom budowy nie będą uwzględnione.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Kolbuszowa, dnia 4. stycznia 1902.

---

**Nakładem funduszu szkolnego krajowego.**

Z drukarni Władysława Łozińskiego we Lwowie. — Zarządca W. J. Weber.